

ŻYCIE NOWOGRÓDZKIE

DZIENNIK POSWIECENY SPRAWOM ZIEMI NOWOGRÓDZKIEJ.

Adres Redakcji i Administracji: NOWOGRÓDEK, ul. 3-go maja, Nr. 1. — Telefony 75 i 100.

Prenumeratę przyjmują: w BARANOWICZACH: „Ekonomia”, —: w STOLPCACH: p. Engman od g. 14—15, Nr. KONTA P. K. O. 81 287. Szeptyckiego 49. Wydział Powiatowy, pok. 10.

REDAKCJA CZYNNA CODZIENNIE
z wyjątkiem świąt od g. 11 rano do g. 2 w nocy.
CENA PRENUMERATY: miesięcznie 3.00
z odnośnikiem do domu 3.00

CENA OGŁOSZEŃ: przed tekstem 30 gr., w tekście (przed kolumną) 40 gr., za tekstem 10 gr. za kolumnę jednokolumnową, drobne za wyraz 10 gr., posady i prace poszukiwane po 5 gr. za wyraz.
Fantazyjne i tabele o 50% drożej.

Ogłoszenie Państwa Papieskiego

RZYM, 9 lutego Kardynał - Sekretarz Stanu Stolicy Świętej Gasparri wezwał do siebie całe ciało dyplomatyczne akredytowane przy Watykanie i wśród najgłębszego wzruszenia zawiadomił urzędownie, że okowania przeprowadzone z rządem Włoskim zostały ostatecznie zakończone uznaniem przez rząd włoski Władzy Świeckiej Papieża nad oznaczonym w rokowań terytorjum suwerennego Państwa Kościelnego. Równocześnie zawarty został ostatecznie konkordat pomiędzy Państwem Włoskim, a Stolicą Świętą, skutkiem czego przy rządzie Włoskim zamianowany zostanie Nuncjusz Papieski, a przy dworze Papieskim ambasador Królestwa Włoch. Kardynał podkreślił olbrzymie znaczenie tego historycznego faktu, kładącego kres pięćdziesięciu ośmioletniemu więzieniu Papieża — dla całego Chrześcijaństwa i dla całego świata.

Dyplomaci w słowach wyrażających podziw dla wielkiego dzieła dokonanego mądrością i siłą woli Ojca Świętego Piusa XI, gratulowali kardynałowi Gasparriemu szczęśliwego i tryumfalnego owocu jego polityki, który będzie miał nieocenione szczęście następstwa dla dzieła pokoju i harmonii świata.

Wiadomość o ogłoszeniu Państwa Papieskiego i zgodzie Kościoła z Włochami rozszalała się błyskawicznie po całym Rzymie. Nieprzeliczone tłumy zaległy Plac Świętego Piotra i w nieopisanym entuzjazmie zgonywały owoce Ojca Świętego, który ukazał się tłumowi. W całym Rzymie radość bezgraniczna. Dyplomaci akredytowani przy Kwirynale składali gratulacje premierowi włoskiemu. Tłumy otaczają również Pałac Chigi, rezydencję premiera i wznoszą okrzyki na cześć króla Wiktora Emmanuela i rządu włoskiego.

Ogłoszenie Państwa Papieskiego było zupełnie niespodzianką dla dyplomacji watykańskiej i kwirynalskiej, która liczyła się z tem że rokowania potrwały jeszcze długo ze trudności jeszcze się piętrzą. Nie ulega jednak wątpliwości, że Pius XI należał do pośpiechu, głównie z tego powodu, że pragnął już natychmiast zgłosić udział Państwa Papieskiego w Lidze Narodów. Wysoce prawdopodobne jest wobec tego zwołanie już na marzec nadzwyczajnego pełnego Assamblee Ligi Narodów dla przyjęcia zwołania Państwa Papieskiego i przyznania mu stałego miejsca w Radzie Ligi.

POSIEDZENIE SEJMU Głosowanie nad budżetem

WARSZAWA 9.II. Na dzisiejszym przedpołudniowym posiedzeniu Sejmu przystąpiono do głosowania nad budżetem.

Do budżetu Ministerstwa Spraw Zagranicznych w głosowaniu przez drzwi 174 głosami przeciw 158 odrzucono poprawkę rządową o reaktywowaniu funduszu dyspozycyjnego do pierwotnej wysokości. W budżecie Ministerstwa Spraw Wojskowych w sprawie skreślenia w rubryce „szeregowi niezawodowi” sumę 10.580 zł. za poprawkę odrzucono 156 głosów przeciwko 178. Poprawka upadła. Natomiast przyjęto poprawkę posła Pieniżka o zwiększenie sumy budżetu o 7.618.561 zł. w rubryce żywność i umundurowanie.

W budżecie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych przyjęto poprawkę posła Rajata o zwiększenie uposażenia w zarządzie centralnym o 104.088 zł.

Następnie odrzucono poprawkę Rządu o przywrócenie funduszu dyspozycyjnego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sumie 8 milionów zł.

W budżecie Ministerstwa Skarbu propozycję posła Bauckiego o zwiększenie podatków bezpośrednich Ministerstwa Skarbu o sumę 80 milionów zł. i przełożenie podatku gruntowego

samorządem — Marszałek nie podał od głosowania Orazu zakup seryosu.

Budżet Ministerstwa Handlu mierzący do przywrócenia pierwotnej wysokości podatku wyjątkowego. Przyjęto propozycję posła Korneckiego 176 przeciw 146 głosom, aby zmniejszyć

Pojednanie Watykanu z Kwirynalem

RZYM, 9.II. Dzisiaj Papier przyjął króla włoskiego.

Likwidowanie strajku w górnictwie

W poniedziałek rozpoczynają się bezpośrednie pertraktacje

KATOWICE 9.II. Wczoraj w wojewody Grażyńskiego odbyły się konferencje z przedstawicielami wszystkich związków zawodowych górników, a dziś konferował z przedstawicielami pracowników na temat obecnego zatargu w górnictwie.

Na konferencjach tych p. woj. Grażyński wyjaśnił stanowisko swoje i Rządu, oświadczając że Rząd stoi na stanowisku obowiązujących umów, podkreślił jednakże, że Rząd z całą życzliwością odnosi się do słusznych żądań robotników i wpłynie będzie w tym kierunku na pracodawców; zaznaczył wreszcie, że

Polska - Rumunja - Estonja - Lotwa - Sowiety

podpisują pakt o wyrzeczeniu się wojny

MOSKA 9.I. Dnia 8 b. m. Litwinowa w sprawie podpisania protokołu poseł polski p. Patek zawiadomił posła polskiego, że złożył Litwinowi notę i oświadczył, że upoważniony został przez swój rząd do podpisania protokołu wspólnie z Polską Rumunją i Estonją. W odpowiedzi na pismo Litwinowa w sprawie podpisania protokołu poseł polski p. Patek odpowiedział, w dniu 7 b. m., że na skutek niedyspozycji posła Litwin podpiśnięcie nie może nastąpić i prosi o odroczenie do dnia 9 b. m. Litwinowa przyjął tą propozycję i protokół został podpisany w dniu 9 b. m.

Rzeczoznawcy rozpoczynają obrady

PARYŻ 9.II. Czternastu rzeczoznawców spraw reparacyjnych odbyło dziś w gmachu banku francuskiego półroczne konferencje omawiając przedwstępne sprawy i technice prowadzenia obrad. Po konferencji dyrektor Banku p. Mauraux zaprosił wszystkich rzeczoznawców na śniadanie.

Mistrzostwa Narciarskie Europy Polska znów triumfuje

ZAKOPANE, 9.II. Dnia odbył się bieg patroli wojskowych na dystansie 28 km. W czasie biegu każdy patrol miał przebiec 30 strażów do 13 tarcz rozmiemczonych na trasie.

Pierwsze miejsce zajął patrol Finlandji w czasie 3 godz. 7 min. 43 sek. i 20-u trafnych strzałach. Drugie miejsce zajął Polak w czasie 3 godz. 16 min. 40 sek. również trafiając 20 strzałów. Na dalszych miejscach ukończyły się patroli Rumunji, Czechosłowacji i Francji.

Zajęcie przez Polskę drugiego miejsca w tak bardzo silnej konkurencji międzynarodowej jest niezwykle zaszczytne ze względu na pobieżność całego sterużu zaskakująco, złożył z zawodników o wazności światowej sławy.

Trocki niema gdzie zamieszkać

WIEN 9.II. United Press donosi, że Trocki zrezygnował z zamiaru osiedlenia się w Barlinie ze względu na niechęć rządu niemieckiego na wydanie mu zezwolenia.

Rząd wobec projektu konstytucyjnego B. B.

Według zasiągniętych przez nas informacji, rząd jako całość ani też żaden z ministrów nie brał udziału w opracowaniu projektu konstytucji, złożonego przez B. B. Rząd traktuje go, jako projekt wniesiony z inicjatywy poselskiej i ustosunkuje się do niego podczas dyskusji.

Wywóz żyta z Polski Pierwsza partja do państw skandynawskich

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów na jednym ze swych ostatnich posiedzeń zdecydował się na udzielenie niewielkiego kontyngentu wywozowego na żyto. Decyzja Komitetu Ekonomicznego została powzięta wskutek silnej podaży żyta na rynku wewnętrznym, co groziło dalszym znacznym spadkiem cen. Narazie przygotowany jest eksport w wysokości 500 wagonów żyta. Zostanie on skierowany do państw skandynawskich. Przeprowadzenia powyższej kampanji podjęły się organizacje rolniczo-handlowe w poznańskim i na Pomorzu.

K U P O N

na prawo korzystania z bezpłatnych porad prawnych „Życia Nowogródzkiego”.
Wyciąć i załączyć do listu

Kronika Baranowicka

Posiedzenie Sejmiku Powiatowego

W dniu 6 b. m. odbyło się Uchwalony w ostatecznej formie przewodnictwem p. starosty Emeryka posiedzenie Sejmiku Powiatowego. Na porządku dziennym posiedzenia ustalonym przez Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 23 stycznia znalazły się następujące sprawy:

- 1) przyjęcie protokołu posiedzenia Sejmiku z dn. 26 X r. ub.
- 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Sejmiku.
- 3) Uchwalenie budżetu przedsiębiorstw Sejmikowych: firmy Uznoży i betoniarń na rok 1929-30.
- 4) Uchwalenie budżetu Sejmiku na rok 1929-30.
- 5) Uchwalenie taksy opłat za porady w przychodniach lekarskich i opłat za utrzymanie dzieci w zakładzie jęglicznym.
- 6) Uchwalenie zmian (biorent) w budżecie Sejmiku bieżącego okresu obrachunkowego.
- 7) Uchwalenie planu sfinansowania budowy drogi wojew. Nowogrodzko-Baranowickiej i statutu o dopłatach specjalnych na budowę tej drogi.
- 8) Uchwalenie zmienionego statutu o specjalnych opłatach drogowych.
- 9) Ustalenie sieci dróg powiatowych.
- 10) Uchwalenie statutu o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników komunalnych pow. baranowickiego.
- 11) Uchwalenie regulaminu Komisji Oświaty Powiatowej.
- 12) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej Kom. Kasy Oszczędności.
- 13) Wybory uzupełniające do Komisji Rewizyjnej Sejmiku.
- 14) Sprawy bieżące.
- 15) Wolne wnioski.

W dniu 6 b. m. odbyło się Uchwalony w ostatecznej formie przewodnictwem p. starosty Emeryka posiedzenie Sejmiku Powiatowego. Na porządku dziennym posiedzenia ustalonym przez Wydział Powiatowy na posiedzeniu w dniu 23 stycznia znalazły się następujące sprawy: 1) przyjęcie protokołu posiedzenia Sejmiku z dn. 26 X r. ub. 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej Sejmiku. 3) Uchwalenie budżetu przedsiębiorstw Sejmikowych: firmy Uznoży i betoniarń na rok 1929-30. 4) Uchwalenie budżetu Sejmiku na rok 1929-30. 5) Uchwalenie taksy opłat za porady w przychodniach lekarskich i opłat za utrzymanie dzieci w zakładzie jęglicznym. 6) Uchwalenie zmian (biorent) w budżecie Sejmiku bieżącego okresu obrachunkowego. 7) Uchwalenie planu sfinansowania budowy drogi wojew. Nowogrodzko-Baranowickiej i statutu o dopłatach specjalnych na budowę tej drogi. 8) Uchwalenie zmienionego statutu o specjalnych opłatach drogowych. 9) Ustalenie sieci dróg powiatowych. 10) Uchwalenie statutu o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników komunalnych pow. baranowickiego. 11) Uchwalenie regulaminu Komisji Oświaty Powiatowej. 12) Wybory uzupełniające do Rady Nadzorczej Kom. Kasy Oszczędności. 13) Wybory uzupełniające do Komisji Rewizyjnej Sejmiku. 14) Sprawy bieżące. 15) Wolne wnioski. Do powyższego porządku obrad doszła dodatkowo sprawa uzupełniająca wyborów 2 ch członków Wydziału Powiatowego wobec złożenia swych mandatów przez członków Wydziału pp. Jana Powiedulę i Teodora Kondratczyka.

Pomimo tak oszpeconego porządku dziennego Sejmik Powiatowy zakończył swe obrady w jednym dniu przyjmując z bardzo nieznanymi poprawkami wnioski Wydziału Powiatowego w poszczególnych sprawach przedłożonych do uchwalenia Sejmikowi. A więc Sejmik przyjął do wiadomości sprawozdanie Komisji Rewizyjnej z dokonanej rewizji Wydziału Powiatowego w październiku roku ub., akceptując wyjaśnienia i wnioski Wydziału Powiatowego wysunięte w związku z uwagami komisji. Następnie przedłożone do uchwalenia budżety przedsiębiorstw sejmikowych i budżet administracyjny Sejmiku również zostały przyjęte bez zmian w formie opracowanej przez Wydział Powiatowy. Dłuższa dyskusja wywiązała się jedynie nad działem wydatków na weterynarię, w której członkowie Sejmiku p. Kozłowski udowodnił konieczność zwiększenia tego wydatku kosztem innych pozycji w dziale rolnictwa ze względu na stale grasującą w powiecie epidemię pomoru świń, a również chorób zaraźliwych u bydła rogatego. W wyniku dyskusji został przyjęty większością głosów wniosek Wydziału Powiatowego o zalecenia przez Sejmik uruchomienia w ramach etatu fachowego personelu weterynaryjnego utrzymanego przez Sejmik i gminny lotnych punktów szczepieńnych dla walki z epidemią chorób zwierzęcych, przyczem w razie potrzeby Sejmik upoważnia Wydział do przekroczenia sum prelimitowanych na weterynarię z tem, że odpowiednie polityce winno być uwzględnione w budżecie dodatkowym.

Na marginesie wyborów do Rady Miejskiej

Kalendarzyk wyborczy biegnie wciąż naprzód. Mijają terminy wyznaczone regulaminem wyborczym dla poszczególnych czynności wyborczych, a we wszystkich ugrupowaniach czynią się przygotowania do walki przy urnach. Sytuacja wciąż się kształtuje przynosząc nowe możliwości ugrupowania sił — dziś jednak już o tyle się wyklarowała, że niestety z całą pewnością można przewidzieć o niedoświadczonej roli jednej z kandydatów do Rady Miejskiej? Naturalnie że najmniej może być trzy — polska, białoruska i żydowska. Każda z tych grup posiada obecnie swój komitet wykonawczy, który czwili starania o skonsolidowanie swych wyborców na jednej liście i w ogóle prowadzi całą akcję. Według najświeższych informacji przedstawicieli ludności białoruskiej doszli już do porozumienia co do wystawienia tylko jednej wspólnej listy, per-

traktacje wśród wyborców żydów również są na dobrej drodze i należy spodziewać się że żydzi też wystawią jedną listę, natomiast z ludnością polską jest gorzej, gdyż możliwe jest wystawienie 3 list polskich i pertraktacje prowadzone w tej sprawie narazie nie osiągnęły pomyslnych rezultatów. Czyżby faktycznie garstka polaków wyborców w nierównej walce nie doszła do zgody między sobą i wbrew głosowi rozsądku będzie dążyć do rozbięcia głosów polskich świadomie działając na szkodę ogółu i dobra sprawy polskiej? Sądźmy że tak nie będzie i że mając przed oczyma obraz konsolidacji sił ugrupowań białoruskich i żydowskich, jako dowód uświadomienia społecznego — przedstawiciele ludności polskiej dojdą do zgody, zaniechając partyjnych i osobistych waśni, by stanąć jednym mocnym frontem do walki wyborczej w dniu 24 lutego.

Gościnny występ „Reduty“

Dnia 4 b. m. w sali Straży stkie bilety. Dużo osób odeszło od okienka biletowego nie do- użądła Stefana Jaracza wystaw- stając biletu na przedstawienie. jilkomedia w 3ch aktach An- Spósob wystawienia tej święto- tolego Słonimskiego „Murzyn łego komedii i gra artystów jak Warszawa”. Udział znkomite- go utępiły zwabił baranowicką publiczność która wykupiła wszy- cym zespół „Reduty“.

RADJO PROGRAM

WARSZAWA fala 1395

Niedziela 10 lutego

10.15—11.20. Transm. z Katedry Wil.
11.30—11.55. Sprawozdanie opisowe.
11.45—11.55. Sprawozdanie słowne z poprzednich dni tygodnia.

11.55—11.58. Przedmowa Prezesa Polskiego Związku Nauczycielstwa.
11.58—12.00. Mowa Naradowa.
12.00—12.05. Wywiad z redakcją.
12.05—12.10. Działalność promienna i organizacyjna młodzieży polskiej w zagranicy.
12.10—12.15. Odczyt p. t. „Walka ze szkodliwymi szafarzami”.
12.15—12.20. Odczyt p. t. „Znaczenie i rola młodzieży w walce z szkodliwymi szafarzami”.
12.20—12.25. Kom. meteor.
12.25—12.30. Kom. polic. sport. i nadpr.
12.30—12.33. Transm. muzyki tan.

Poniedziałek 11 lutego

11.55—12.10. Sygnal czasu.
12.10—13.00. Muzyka płyt gramof.
13.00—13.55. Kom. roln. i meteor.
14.55—15.10. Kom. meteor. (powtórzenie i gospodarzy).
15.10—15.30. Odczyt z dzialu „Woj- sowa” p. t. „O artylerji”.
15.30—15.50. Tygodn. przegląd kom.— referent pras. M. K.
15.50—15.45. Muzyka płyt gramof.
17.00—17.25. Odczyt.
17.25—17.50. Odczyt p. t. „Z życia wy- rzarów—jak powstaje znaczenie wy- rzarów”.
17.50—18.50. Transmisja muzyki lek- kiej i tan.
19.15—19.30. Rozmaitości.
19.30—19.45. Wykład literatury franc.
19.45—20.00. Odczyt z dzialu „Krajo- znawstwo” p. t. „W dolinie Wieprza”.
20.00—20.05. Transmisja z Poznania.
22.00—22.05. Kom. lotn. meteor.
22.05—22.20. Kom. P. A. T.
22.20—22.3. Kom. polic. sport. i nadpr.
22.30—22.30. Transm. muzyki tan.

GIEŁDA

pieniężna i towarowa

DEWIZY: N. Jork 8,90, Zurich 171,52, Londyn 43241, Paryż 34,85, Berlin 211,681, Praga 26,38, Holandia 357,60, Stokholm 238,55, Gdańsk 172,50, Wiedeń 125,29, Belgja 123,95, Włochy 46,69.
Ruble złote —4,621.

Dolary w prywatnym obrocie —8,681, Tendenc. niezmiennona.

Złoty polski na giełdach zagranicznych w dn. 9 b. m. osiągnął za 100 złotych: Gdańsk 57,76 — 57,91, Berlin 47,10 — 47,30, N. Jork 11,23, Zurich 58,25, Londyn 43,24, Praga 378,25, Wiedeń 79,59 — 79,87.

Papiery procentowe

5% premjowa 1031/1041/1041, 10% dolarowa 851/1021/1021, 10% — kolejowa 1121/1121, 5% — konsolidacja — 67, 5% — kolejowa 601/101, 8% Bank Gosp. Kraj. 94, 8% — Roiny 94, 4 1/2% ziemskie 50 50/1 — 50,60, 6% miejskie 691/69 69,15, 5% miejskie 541/101, 4% poz. inwestycyjna 1141/1101, 1% stabilizacyjna 81, 10% kolejowa 1021/1021.

Akcje

Bank Dyskontowy 138 —, Handlowy 120, Polska 192, Zw. Spół. Zarob. 86, Sila i Swia 122—123 122, Wegiel 98 991/1, Nobel 24 —, Liniop 371/1, Modrzewoj 32, Haerbusch 235, Starachowice 371/1, Wysoka 240, Ostrowiec 941/95 seria „b i emisja” 98 00 seria „a”, Bank Zachodni 20 (96), Zielonka 143, Poiesk 6 50, Norblin 211, Kukier 42, Cejpiński 35, Parowz z i em. — i i em. 25, Spress 240, R. dzw. 44, Chodorow 230, Tendencja mocniejsza.

Sprzedam tanio nowy drewniany dom z placem 3 0 sążn. Dowladzic się Piersieka Nr. 3, Józef Sidorkiewicz. 702.

Kwalifikowanych sprzedawców z branży ODKURZACZY I FROTEREK na pensje i prowizje, przyjmie na m. Wilno i prowincje B. T. H. W. NIECIENGIWICZ i Ska W.L.N.O., Wileńska 15. Zgłoszenia osobiste od 18—19-ej. 635—3

Spółka „EKONOMJA” w Baranowiczach
Najstarsza firma chrześcijańska. — Rok założenia 1921.
Dział myśliwski
DZIAŁ TOWARÓW KOLONJALNYCH
posiada wielki wybór
municyj i przyborów myśliwskich
Ceny ściśle według cenników warszawskich
Na żądanie wysyłamy nasze cenniki bezpłatnie
Sprzedaż na raty i za gotówkę
Ulica Szeptyckiego 49. — Telefon 97 — Ulica Szeptyckiego 36.

Miejskie Kino Kulturalno-Oświatowe
DZIŚ na żądanie publiczności przedłuża się obraz „SZALENCY”
Epopa miłości i obowiązku w 12 wielkich aktach z cyklu „My pierwsza brzydaka”
Następny program dla dorosłych „ORLIKA” (Ewa w futrze)
Początek seansów w powszednie dni o godz. 5, 7 i 9-ej | Łoże 2 zł, I miejsce 1 zł 25 gr., II miejsce 75 gr. | W niedziele i święta o godz. 3, 5, 7 i 9-ej | III miejsce 30 gr., uczniowskie na II-gie miejsce 50 gr.